

Celsa Armeringsstål AS
Postboks 500
8601 Mo i Rana

Oslo, 16. mai 2022

Deres ref.:
Per Johan Høgberg

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):
2022/653
2022.0144.miljodir

Saksbehandler:
Rune Andersen

Rapport etter tilsyn 3. mai - 5. mai 2022

Denne rapporten omhandler forhold som ble avdekket under tilsyn hos Celsa Armeringsstål AS (Celsa) (virksomhetsnummer: 974096323).

Rapporten består av fire deler:

- Del 1: Resultatet av tilsynet, og hva dere må gjøre
- Del 2: Miljødirektoratets vurdering og begrunnelse
- Del 3: Informasjon om tilsynet
- Del 4: Annen informasjon

Del 1: Resultatet av tilsynet, og hva dere må gjøre

Denne delen gir en oversikt over resultatet av tilsynet og hva dere må gjøre til gitte frister. Nærmere beskrivelse er gitt i [del 2](#).

Miljødirektoratet avdekket avvik som dere må rette snarest

Miljødirektoratet avdekket følgende avvik under tilsynet:

- Avvik 1: Ulovlig og akutte utslipp av hydraulikkolje er mangelfullt fulgt opp i avvikssystemet.
- Avvik 2: Bestemmelsen av diffuse utslipp til luft er mangelfullt utført de siste tre årene
- Avvik 3: Celsa har i 2021 overskredet grensen for utslipp til luft av dioksiner i to av tre målinger
- Avvik 4: Virksomhetens oppfølging og rapportering av avfall er mangelfull
- Avvik 5: Virksomhetens lagrer fortsatt øseovnslagg uten konkrete planer for hvordan de skal disponere eller sluttbehandle dette.

Avvik er manglende etterlevelse av krav fastsatt i eller i medhold av lov.

Celsa Armeringsstål AS må snarest rette opp avvik. Dere må sende Miljødirektoratet en skriftlig tilbakemelding som viser hvordan avvik er rettet innen 1. juli 2022.

Miljødirektoratet påpeker anmerkninger

Vi har følgende anmerkninger:

- Anmerkning 1: Celsa sin oppfølging av egne miljømål kan forbedres.
- Anmerkning 2: Virksomhetens måleprogram kan forbedres

Anmerkning er et forhold som tilsynsetatene mener er nødvendig å påpeke for å ivareta ytre miljø, men som ikke er manglende etterlevelse av krav fastsatt i eller i medhold av lov.

Dere må betale gebyr

Celsa Armeringsstål AS må betale et gebyr på 105 000 kr for tilsynet.

Vi ber om tilbakemelding fra dere på epost

Vi ber om at dere sender all skriftlig tilbakemelding til post@miljodir.no ved Rune Andersen. Merk svaret med saksnummer 2022/653 og tilsynsnummer 2022.0144.miljodir.

Del 2: Miljødirektoratets vurdering og begrunnelse

Avvik 1: Ulovlige og akutte utslipp av hydraulikkolje er mangelfullt fulgt opp i avvikssystemet.

Dette er et avvik fra følgende krav gitt i regelverket

- Tillatelse etter forurensingsloven for Celsa Armeringsstål pkt. 10.1
- Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (Internkontrollforskriften) § 5 pkt. 7

Beskrivelse av krav

I henhold til tillatelsen plikter virksomheten til enhver tid å ha oversikt over alle forhold som kan medføre forurensning og kunne redegjøre for risikoforhold. Plikt til å gjennomføre risikoanalyse med hensyn til akutt forurensning følger av pkt. 10.1.

Virksomheten skal ha oversikt over de miljøressurser som kan bli berørt av akutt forurensning og de helse- og miljømessige konsekvenser slik forurensning kan medføre.

I henhold til internkontrollforskriften skal virksomheten iverksette rutiner for å avdekke, rette opp og forebygge overtredelser av krav fastsatt i eller i medhold av helse-, miljø- og sikkerhetslovgivningen.

Observasjoner under tilsynet og vår vurdering

Celsa hadde i 2021 to hendelser med utslipp av hydraulikkolje og en lekkasje av lettolje. Disse er alle rapportert i egenkontrollrapporten for 2021. I mars 2022 var det en ny hydraulikkoljlekkasje i stålverket.

Alle hendelsene er mangelfullt fulgt opp og beskrevet i avvikshåndteringssystemet, Pro Safety, ved at det ikke framgår noen vurdering av effekter eller av eventuelle konsekvenser av utslippene. Kun i ett tilfelle er det opplyst at varslingsrutiner er fulgt med varsling til lokalt brannvesen (MIP) og til Kystverket.

I egenkontrollrapporten til Miljødirektoratet er det kun oppgitt antatt mengde som er gått i avløpet og ikke de totale mengder som har lekket ut fra anleggene. Utslippene har ligget i området 400-800 liter for hvert av utslippene.

Avvik 2: Bestemmelsen av diffuse utslipp til luft er mangelfullt utført de siste tre årene

Dette er et avvik fra følgende krav gitt i regelverket

- Tillatelse etter forurensingsloven for Celsa armeringsstål pkt. 11.3 om representative målinger

Beskrivelse av krav

I henhold til tillatelsen skal bedriften velge prøvetakingsfrekvenser som gir representative prøver.

Observasjoner under tilsynet og vår vurdering

Ifølge måleprogrammet skal det tas tre prøver av diffuse utslipp til luft i året. Dette er ikke fulgt de siste tre årene. I 2019 ble det ikke tatt prøve, i 2020 en prøve og i 2021 to prøver. Målingen må derfor sies å være lite representative for de faktiske utslippene. Det er til dels store variasjoner i de utslippsmålingene som er gjennomført, slik at flere målinger ville gitt et mer riktig bilde av de faktiske utslippene.

I måleprogrammet står det at eksternt laboratorium skal ta tre prøver pr år, men det er ikke spesifisert når prøvene skal tas. Celsa opplyste at det var opp til laboratoriet å ta initiativ til målingene. Hittil i år var det ikke gjennomført målinger. Miljødirektoratet mener det er viktig for representativiteten at målingene spres mest mulig ut gjennom året.

Celsa opplyste om at stedet for prøvetaking av diffuse utslipp på taket av ovnshallen var dårlig tilrettelagt fram til 2020. Fra 2021 er det lagt bedre til rette ved at det er satt opp trapper og ledere fram til prøvetakingsstedene.

Avvik 3: Celsa har i 2021 overskredet grensen for utslipp til luft av dioksiner i to av tre målinger

Dette er et avvik fra følgende krav gitt i regelverket

- Tillatelse etter forurensingsloven for Celsa armeringsstål pkt. 4.1, tabell 1

Beskrivelse av krav

Virksomheten har i tillatelsen krav til konsentrasjonsgrenser for døgngjennomsnitt på 0,45 ng/Nm³.

Observasjoner under tilsynet og vår vurdering

Det skal ifølge måleprogrammet gjennomføres 4 målinger pr år som dokumentasjon på at døgncravet for dioksinutslipp overholdes. Prøven skal tas over 6 timer i et enkeltdøgn.

I 2021 ble en av prøvene forkastet (2. kvartal), slik at det kun ble tatt 3 prøver. Av disse var to over utslippsgrensen, henholdsvis 0,58 og 0,66 ng/Nm³.

Virksomheten opplyste at de har gått over til å skifte ut kull hver 6. måned. Resultatene fra målingene indikerer at dette ikke er tilstrekkelig for å kunne overholde utslippsgrensen mot slutten av de 6 månedene. Siste kullskiftet var i desember 2021. Målingen som ble utført i februar 2022 var da under utslippsgrensen.

Avvik 4: Virksomhetens oppfølging og rapportering av avfall er mangelfull

Dette er et avvik fra følgende krav gitt i regelverket

- Tillatelse etter forurensingsloven for Celsa armeringsstål pkt. 9.1 generelle krav til avfall

Beskrivelse av krav

I henhold til tillatelsen plikter virksomheten å sørge for at all håndtering av avfall, herunder farlig avfall, skjer i overensstemmelse med gjeldende regler for dette fastsatt i eller i medhold av forurensningsloven, herunder avfallsforskriften.

Virksomhet som leverer farlig avfall skal gi tilstrekkelige opplysninger om avfallets opprinnelse, innhold og egenskaper, slik at den videre håndteringen av avfallet kan skje på en forsvarlig måte.

Når avfallet leveres mottaker, skal virksomheten som leverer avfallet fylle ut et deklarasjonsskjema som er godkjent av Miljødirektoratet. Ved bruk av ekstern transportør inntreer deklarasjonsplikten i det avfallet leveres til transportøren.

Observasjoner under tilsynet og vår vurdering

Kontroll av rapporterte tall i egenkontrollrapporten stemmer i liten grad med det som fremkommer av hva som er deklart innlevert av farlig avfall i avfallsdeklarerings.no.

Deklarering av farlig avfall utføres både av virksomheten selv og av avfallsmottaker. Ifølge virksomheten var det delegert myndighet til minst to aktører til å deklare på virksomhetens vegne.

Eksempler på feil funnet i egenkontrollrapporten

1. Det er oppgitt feil mottaker av avfall. Avfallsprodusent skal oppgi 1. ledd mottaker og ikke sluttbehandler slik det er gjort for flere fraksjoner i rapporten.
2. Det er for flere av avfallsfraksjonene til dels stor uoverensstemmelse mellom mengder oppgitt i egenkontrollrapporten og det som er deklart i avfallsdeklarerings.no
3. Flere av fraksjonene som er deklart på virksomheten er ikke oppgitt i egenkontrollrapporten og flere av fraksjonene som er oppgitt i egenkontrollrapporten er ikke registrert som deklart i avfallsdeklarerings.no

Konkrete eksempler på feil (ikke utfyllende liste):

Eksempler på uoverensstemmelse mellom Avfallsdeklarerings.no og egenkontrollrapporten

	Avfallstoffnr.	EAL-kode	Mengde
Avfallsdeklarerings.no	7133	070601 vaskevann&morluter	1 539 kg
Egenkontrollrapport	7133	070601 vaskevann&morluter	52 kg

Eksempler ikke funnet i egenkontrollrapporten, men funnet i avfallsdeklarerings.no

Avfallstoffnr.	EAL-kode	Mengde
7012	130111 Hydr. olje	150 liter
7011	130205 ikke klorh. olje	15 150 liter
7012	130205 ikke klorh. olje	4 560 liter
7012	130208 andre oljer	172 kg
7012	130208 andre oljer	22 050 liter
7011	130307 ikke klorh. trafoolje	680 liter
7021	130506 olje/vann separator	950 kg

Eksempler oppgitt i egenkontrollrapporten, men ikke funnet deklart i avfallsdeklarerings.no

Avfallstoffnr.	EAL-kode	Mengde
7011	130205 ikke klor spillolje	15 530 kg
7012	130204 spillolje m klor	24 932 kg
7021	190810 fett/olje fra sep	3 950 kg
7042	160114 Frostvæske	1 502 kg
7096	190111 bunnaske/slagg	50 224 kg

Det ble gitt et tilsvarende avvik på samme forhold i 2017 som gjaldt feil i rapportering og manglende kvalitetssikring av rapporterte tall. Vi ser alvorlig på at virksomheten fortsatt ikke har rettet opp i disse forholdene.

Avvik 5: Virksomhetens lagrer fortsatt øseovnslagget uten konkrete planer for hvordan de skal disponere eller sluttbehandle dette.

Dette er et avvik fra følgende krav gitt i regelverket

- Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften) § 9 – 2.ledd

Beskrivelse av krav

I henhold til avfallsforskriften gjelder bestemmelsene i Kapittel 9 om deponier også for lagerplasser for avfall, dersom lagringstiden er mer enn ett år før avfallet går til sluttbehandling eller mer enn tre år før avfallet går til gjenvinning eller behandling. Dette innebærer blant annet at det skal foreligge tillatelse til lagring og at det kan dokumenteres at de lagrede massene ikke medfører uønskede miljømessige konsekvenser.

Observasjoner under tilsynet og vår vurdering

Virksomheten mellomlagrer øseovnslagget på et nytt sted på industriområdet etter at de har avviklet det meste av det som lå på det forrige mellomlageret. De har, siden forholdet om ulovlig mellomlagring ble påpekt første gang i 2017, ikke funnet noen permanent løsning for hvordan øseovnslagget skal disponeres eller sluttbehandles. Siden august 2019 har de bygget opp det nye mellomlager hvor det nå er anslått å være lagret ca. 15 000 tonn, og der det fortsatt tilføres nye masser. I dag har ikke Celsa noen konkrete planer for gjenvinning eller behandling, og det lagrede øseovnslagget må derfor anses som avfall som ikke skal kunne mellomlagres i mer enn ett år.

Det ligger også fortsatt 1 000 tonn igjen på det gamle mellomlageret som er blitt tildekket av masser som er gravd opp i forbindelse med pågående byggearbeid som andre utfører på industriområdet. Tildekkingene har blitt gjort uten at Celsa har blitt orientert eller spurt om dette. Celsa har forpliktet seg til at dette øseovnslagget skal være fjernet innen 1. juli i år.

Vi ser alvorlig på at Celsa etter flere år ikke har funnet en permanent løsning på hvordan de skal disponere eller sluttbehandle øseovnslagget, og at det bygges opp et nytt mellomlager av slagget på industriområdet.

Anmerkning 1: Celsa sin oppfølging av egne miljømål kan forbedres.

Observasjoner under tilsynet og vår vurdering

Celsa har satt opp 3 konkrete målbare miljømål for 2022:

- 1) Bypass tid på kullfilteret i primærrensaneanlegg < 12 timer pr år
- 2) 50% mindre avfallsproduksjon fra stålverket i fht. 2020
- 3) NOx fra emneovn skal reduseres med 50 % i fht. 2020.

Virksomheten kunne under tilsynet ikke fremlegge noen status for hvordan de lå an i forhold til disse målene, og de hadde ikke etablert noen rutiner for å følge opp dette løpende gjennom året.

- I 2021 var by-pass tiden for kullfilteret på 58,5 timer. Målet på < 12 timer by-pass var satt ut fra at alle posene nå var byttet ut med nye bedre poser og et det var i innført et bedre vedlikehold.
- NOx utslipp betydelig redusert etter at det er tatt i bruk tilsats av oksygen direkte i emneovn. Dette ble startet opp sommeren 2021. Oksygen tilsettes nå ved bruk av alle typer brensler (olje og CO-gass).

Anmerkning 2: Virksomhetens måleprogram kan forbedres

Observasjoner under tilsynet og vår vurdering

Måleprogram beskriver ikke nøyaktig hvordan utslippene til vann måles. Det står at det skal tas prøve 4 ganger pr. år fra henholdsvis stålverket og valseverket av alle parametere med unntak av PAH, men ikke hvordan prøvene skal tas. Det ble opplyst at det benyttes en tidsproporsjonal prøvetaking over enkeltdøgn i 3 etterfølgende dager, og at dette skal gjøres 4 ganger pr. år. Det var ikke satt noe konkret tidspunkt for når prøvene skal tas.

Mengde benyttet for å beregne årsutslipp til vann er ikke oppgitt i måleprogrammet. Det ble opplyst at det brukes faste vannmengder på hhv stålverk og valseverk. Under befaringen fremkom det at vannforbruket i stålverket måles kontinuerlig og at dette kan benyttes i stedet for fast vannmengde. Vannmengden som bli benyttet i beregningene i dag ble fastsatt i 2011 og er trolig ikke verifisert etter dette.

Måleprogrammet skal beskrive de frekvenser som brukes i rapporteringen av utslipp. F.eks. er det oppgitt frekvens for kontroll av målere på støv (4 ganger pr. år) og ikke at det måles kontinuerlig.

Vedtak om gebyr

Miljødirektoratet vedtar at Celsa Armeringsstål AS må betale et gebyr på 105 000 kr for tilsynet. Dette tilsvarer sats 4 for flerdagstilsyn og er gitt på bakgrunn av medgått og forventet ressursbruk. Vedtaket er gitt med hjemmel i forurensningsforskriften § 39-8.

Dere vil få tilsendt en faktura fra Miljødirektoratet for innbetaling til statskassen.

Miljødirektoratet er pålagt å ta gebyr for tilsyn på forurensningsområdet. Gebyret skal dekke kostnader med forberedelser, gjennomføring og oppfølging av kontrollen. Vi viser til varsel om gebyr 25. februar 2022 og til forurensningsforskriftens kapittel 39 for ytterligere informasjon om innkreving av gebyr til statskassen.

Dere har rett til å klage

Vedtaket om gebyr kan påklages, jf. § 28 i forvaltningsloven. Eventuell klage bør være skriftlig begrunnet og sendes til Miljødirektoratet innen tre uker fra dette brevet ble mottatt. En eventuell klage vil ikke få oppsettende virkning, og gebyret som er fastsatt ovenfor må betales inn. Dersom vi tar klagen til følge, vil for mye innbetalt beløp bli refundert.

Del 3: Informasjon om tilsynet

Gjennomføring av tilsynet

Tilsynet er gjennomført for å kontrollere om gjeldende krav fastsatt i eller i medhold av forurensningsloven overholdes. Vår hjemmel til å føre tilsyn er forurensningsloven § 48. Rapporten gir ingen fullstendig tilstandsvurdering av Celsa Armeringsstål AS sitt miljøarbeid eller miljøstatus.

Tilsynet er en del av Miljødirektoratets risikobaserte tilsyn.

Tilsynet ble gjennomført som en revisjon. En revisjon er en systematisk kontroll av virksomhetens styringssystem. En revisjon omfatter gjennomgang av virksomhetens relevante dokumentasjon, intervjuer og verifikasjoner.

Revisjonen omfattet følgende aktiviteter:

- Åpningsmøte: Informasjon fra Miljødirektoratet om gjennomføringen av revisjonen
- Intervjuer og verifikasjoner.
- Avsluttende møte: Oppsummering med presentasjon av resultatene.

Fra Miljødirektoratet deltok

- Rune Andersen
- Karoline Rein
- Linda Nordstrøm

Fra Celsa Armeringsstål AS deltok

Se vedlegg 1

Anlegg kontrollert

Følgende anlegg tilhørende Celsa Armeringsstål AS i Rana ble kontrollert under tilsynet:

- Stålverket
- Valseverket
- Deponi

Tema kontrollert

Følgende tema ble kontrollert knyttet til Forurensende aktivitet:

- Internkontroll
- Vedlikehold
- Produsentansvar avfall
- Utslipp til vann
- Måleprogram
- Utslipp til luft
- Deponi
- Grunnforurensning og sediment

Regelverk

Tilsynet omfattet følgende regelverk:

Forurensningsloven med tilhørende relevante forskrifter

- Forurensningsforskriften
- Avfallsforskriften
- Internkontrollforskriften

Tillatelse etter forurensningsloven for Celsa Armeringsstål AS

Fremlagt dokumentasjon

Fremlagt dokumentasjon som ble benyttet for å verifisere faktiske forhold under tilsynet:

Se vedlegg 2

Del 4: Annen informasjon

Andre forhold

- Det er installert en ny LNG tank som alternativt brensel i emneovn, men LNG er enda ikke tatt i bruk som energikilde. Denne er først og fremst planlagt å erstatte bruken av olje.
- Forslag til undersøkelsesprogram for forurensing i grunn og grunnvann er under utarbeidelse av 3. part og skal være klart til 1. juni 2022. Programmet skal oversendes Miljødirektoratet for vurdering før arbeidet med prøvetaking igangsettes. Undersøkelsen er del av arbeidet med en fullstendig tilstandsvurdering.

Rapporten vil være offentlig tilgjengelig

Denne rapporten vil være tilgjengelig for offentligheten via Miljødirektoratets postjournal på miljodirektoratet.no, i tråd med offentlighetsloven.

Hilsen

Miljødirektoratet

Denne dokumentet er elektronisk godkjent

Einar Knutsen
seksjonsleder

Rune Andersen
sjefingeniør

Kopi til:

- Statsforvalteren i Nordland

Deltagerliste

Revisjon ved Celsa Armeringsstål AS

Dato: 2. – 5. mai 2013

Revisjonsteam Miljødirektoratet:

Rune Andersen (revisjonsleder)

Karoline Rein (revisor)

Linda Nordstrøm (saksbehandler)

Deltagere fra Celsa Armeringsstål AS

Stilling	Åpningsmøte	Intervju	Sluttmøte
Miljøsjef	X	X	X
Kvalitetssystemansvarlig	X	X	X
Stålverkssjef	X	X	X
Valseverkssjef	X	X	X
Sjef Bærekraft og Strategi			X
Avd.leder Mekanisk Vedlikehold SV	X	X	X
POD Manager	X		X
Sikkerhetssjef	X		X
Innkjøpssjef	X	X	X
Avd.leder Elektro SV	X		X
Avd.leder Elektro VV	X		
Planlegger mek. Vedlikehold	X	X	X
SINTEF Norlab		X	
Adm. direktør - eget orienteringsmøte			

Fremlagt dokumentasjon som ble benyttet for å verifisere faktiske forhold under tilsynet

- Måleprogram for Celsa Armeringstål
- Analyserapport for sigevann fra skraplager 2. halvår 2021
- Analyserapport for sigevann fra Deponi 1D rødstøv 1. halvår 2021
- Rapport fra måling av vannmengder til glødeskallgrop datert 9. juni 2011
- Rapport fra måling av vannmengder for strengstøpeanlegg datert 12. april 2011
- Analyserapport for måling av diffusutslipp fra stålverket, april 2021
- Rapporter om ulykkeshendelser i forbindelse med utslipp av olje i 2021 og 2022
- Dokumentasjon som fulgte med oljeleveranse (borekaksolje) i april 2022